

18 marca - koncert: Benewencki obrzęd adoracji krzyża

Data: 18.03.2012 r.

Godzina: 19:30

Miejsce: kościół Wszystkich Świętych (plac Grzybowski)

Benewencki obrzęd adoracji krzyża

Wykonanie: Ensemble Organum pod kierunkiem Marcela Peresa

Data: 18.03.2012 r.

Godzina: 19:30

Miejsce: kościół Wszystkich Świętych (plac Grzybowski)

Marcel Peres

Jest to nestor francuskiej muzyki dawnej, jednego z najwybitniejszych badaczy i praktyków chorału gregoriańskiego, śpiewak i instrumentalista, rzadko wykonuje koncerty organowe. Muzyk i śpiewak, badacz muzyki dawnej. Po studiach organowych i kompozycji w Conservatoire de Nice, Marcel Peres kontynuował naukę w Anglii (Królewska Szkoła Muzyki Kościelnej), a następnie w Kanadzie, gdzie przez 2 lata pracował wraz z Early Music Studio w Montrealu i Muzycznym Centrum Badawczym National Film Board. Powróciwszy do Europy w 1979 r., Peres rozwijał swoją wiedzę z zakresu muzyki średniowiecznej pod kierunkiem Michel'a Huglo (Ecole Pratique des Hautes Etudes w Paryżu). By wiedzę teoretyczną ożywić praktyką, założył w 1982 r. Ensemble Organum, z którym podjął systematyczną i

metodologiczną pracę nad odkrywaniem najmniej zbadanych przestrzeni średniowiecznego repertuaru. Od 1984 r. Marcel Peres kieruje Association for Research and Interpretation of Medieval Music (stowarzyszenie zajmujące się badaniem i interpretacją muzyki średniowiecznej) przy opactwie Royaumont we Francji. Każdego roku, pod jego kierownictwem, podejmowanych jest kilka programów badawczych w różnych dziedzinach. Dzięki tym badaniom możemy zapoznać się ze szkołą śpiewu Notre-Dame de Paris, kodeksów z Akwitanii (XI i XII w.) czy nawet z mikrointerwałami i ornamentacją chorału gregoriańskiego. Wraz z Ensemble Organum nagrał wiele płyt, będących ilustracją badań.

Poglądy Peres'a dotyczące chorału gregoriańskiego (a zwłaszcza tzw. chorału starorzymskiego) bywają postrzegane jako kontrowersyjne, zwłaszcza w kręgach bliskich tradycyjnemu interpretowni chorału, zapoczątkowanego przez benedyktynów z opactwa w Solesmes. Peres odkrywa i dokumentuje powiązania chorału zachodniego ze śpiewami Wschodu (Bizancjum). By lepiej zgłębić te zagadnienia podjął owocną współpracę z Lycourgos'em Angelopoulos'em, dyrygentem chóru z Aten, który zajmuje się interpretacją muzyki greckiej, wczesnochrześcijańskiej.

Do posłuchania: <http://www.lastfm.pl/music/Marcel+Peres>

Pierwsza część koncertu poświęcona będzie liturgii adoracji krzyża według tradycji benewenckiej. Rekopis „Benevento, Biblioteca capitolare, Ms 40” pochodzi z XII wieku, choć sama muzyka jest o wiele starsza. W rekopisie zachowało się kilka tekstów greckich. Niektóre z nich, jak na przykład antyfone *O quando in cruce*, znaleźć można również w re- kopisach bizantyjskich. Liturgia w rekopisie przedstawiona jest w wersji dwujęzycznej. Każda antyfona i każdy psalm występuje najpierw po grecku, a następnie po łacinie. Jest to cenny zabytek z czasów, kiedy liturgie w Italii celebrowano w języku greckim. W śpiewach tych odbija się echo pierwszych liturgii, które z Jerozolimy rozprzestrzeniły się na kraje basenu Morza Śródziemnego. Niestety zachowała się tylko część starego repertuaru liturgicznego Benewentu. Śpiewy te zaczęły zanikac już na początku wieku XI i stopniowo ich miejsce zajął śpiew rzymski. Swymi korzeniami muzyka benewencka sięga późnego antyku, a zatem stanowi świadectwo bardzo

istotne dla zrozumienia estetyki pierwszych liturgii. Wpływ Benewentu da się zauważyć aż na wybrzeżu Dalmacji, gdzie znajdują się rękopisy sporządzone pismem benewenckim. Jest to poruszające świadectwo epoki, w której Adriatyk nie stanowił granicy, lecz szlak komunikacyjny.

Koncert odbywa się w ramach cyklu koncertów: Śmierć Unplugged.

„**Śmierć Unplugged**” to cykl koncertów skupionych wokół tematyki śmierci i jej obecności w kulturze i historii. Projekt realizowany jest w okresie Wielkiego Postu, w dniach: 15–25 marca 2012 roku. Poprzez jego realizację **Centrum Myśli Jana Pawła II** zaprasza warszawiaków do pogłębienia refleksji nad znaczeniem cierpienia, przemijania i śmierci w ich życiu.

Polceamy!

